

Rijkswaterstaat
*Ministry of Infrastructure
and Water Management*

Duurzaamheid in Verkenningfase

Ervaringen met N33 en Friese
bruggen in de HLD

Bert van der Meulen
4 juni 2020

Aanpak Duurzaamheid verschillend

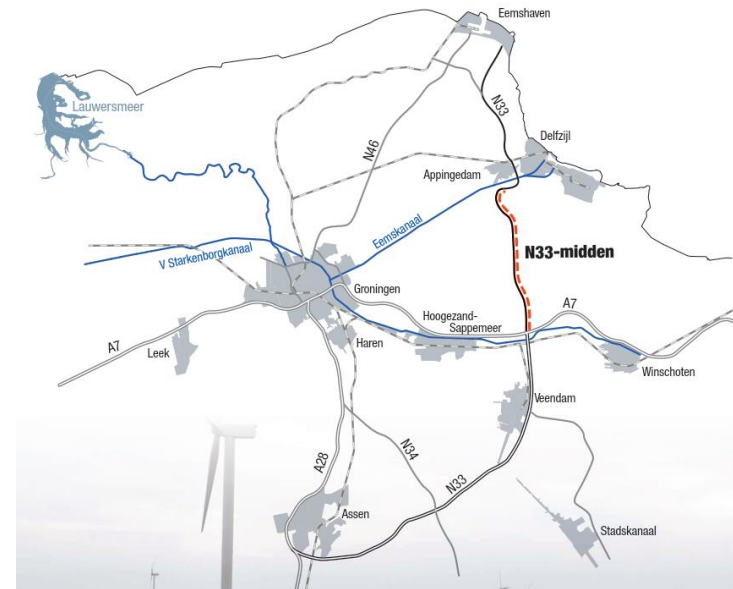
Wat bespreken

- Kenmerken project
- Relatie met duurzaamheid
- Aanpak (met nadruk op N33)
- Stilstaan bij voorgestelde maatregelen
- Welk plaatje hoort bij welk project?
- Discussie/uitwisseling ervaringen

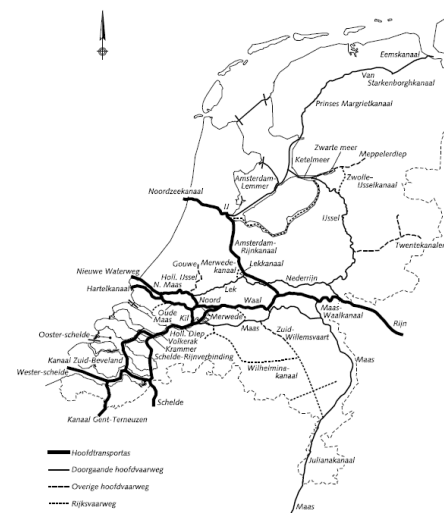
N33

- Bijzondere financiering en aansturing
- Bijzondere ligging
- Bijzondere opgave meegekregen

Friese bruggen

- 100% Rijksfinanciering
- RWS aansturing
- Koploper project

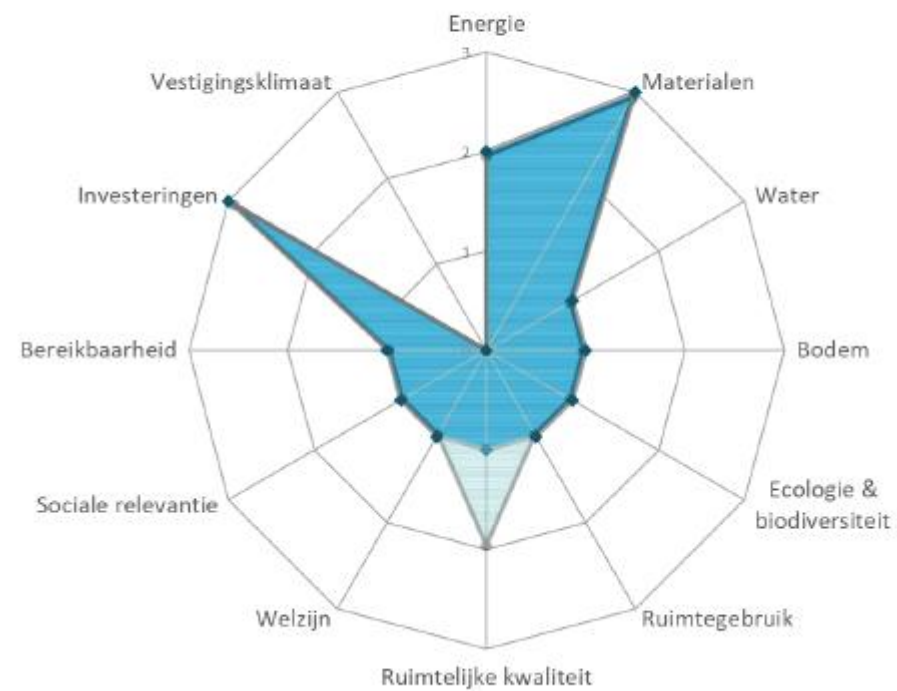
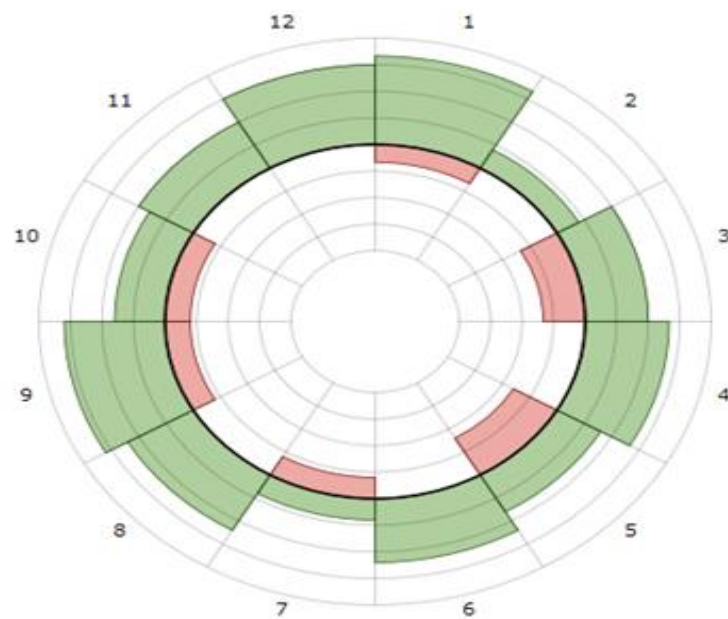

Figuur 2: Hoofdtransportassen en hoofdvaarwegen volgens de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, 2012

Ambitieweb N33 en Bruggen

Afbeelding 3.1 Ambitieweb van de drie bruggen

N33 Start duurzaamheid

- Opdracht DGMO en in scopeformulier vastgelegd
 - *‘Aspect duurzaamheid vroegtijdig en proactief in te zetten’*
- Vier thema’s gekozen (o.a. omgevingswijzer)
 - Energie / klimaat
 - Materialen / circulariteit
 - Biodiversiteit
 - Sociale relevantie

Twée sporen

- Uitwerking thema duurzaamheid in verkenning en planstudie en vervolgens in contractvoorbereiding- en realisatiefase
 - Energie
 - Circulair
 - Bio diversiteit
- Regionaal proces op basis van een *intentieovereenkomst* met overheden en maatschappelijke organisaties (ook meekoppelkansen)
 - Sociale relevantie

Maatregelen duurzaamheid

- Werk-, Brainstorm- en Omgevingsessies
 - Ingenieursbureau (Sweco)
 - Partners (overheden, omgeving, bedrijfsleven)
 - Binnen eigen project
- Inbreng obv eigen netwerk/deskundigheid
- En toen: Vele ideeën rijp en groen

Keuze maken

Criteria:

- Passen binnen de vier thema's

Maar ook

- Haalbaarheid
- Zichtbaarheid
- Innovatief/vernieuwend
- Mogelijkheden subsidie(subsidiescan)/financiering derden

Pakketten met invulling scenario

- State of the Art duurzaam irt klimaatneutraliteit en Circulariteit

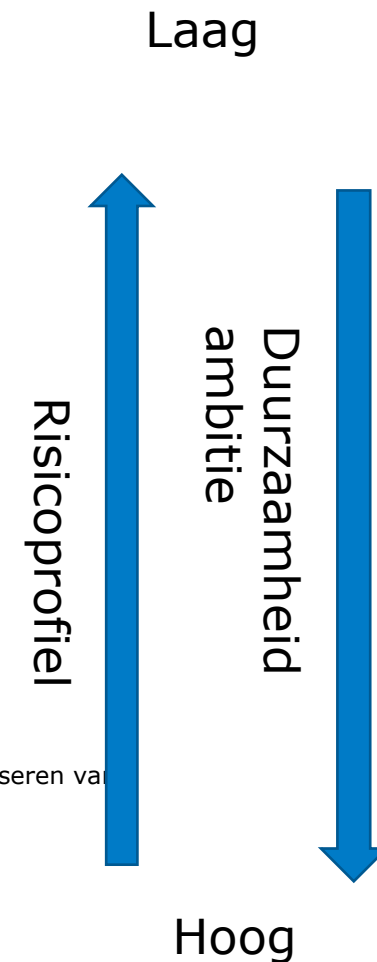
- Binnen budget: externe financiering makkelijk voorhanden/mee koppelkansen,
- Geen extra financiering RWS/provincie,
- Geen grensverleggende maatregelen: onderscheid niveau thema's. (laagste milieu impact op asfalt, beton, zand)
- Participeren intentieovereenkomst low profile

- N33 als Launching Customer

- 2 of 3 pilots met (RWS als launching customer) bv houten geleiderails, slibblokken wegmeubilair (RWS trekker)
- 2 maatregelen uit thema sociale relevantie (provincie trekker)
- Externe financiering vanuit RWS en provincie
- Extra inspanning: RWS/ provincie nemen een maatregel boven budget voor rekening,
- Actief meedraaien intentieovereenkomst

- Pionierend en Innovatief

- Alle maatregelen uit de pakketten
- Provincie en RWS financieren ieder een pakket maatregelen (Innovatieve ontwerpen zoals een toekomstobuust circulair kunstwerken) en volledig realiseren van pakket sociale relevantie
- er wordt maximaal ingezet op externe financiering
- het aanjagen van de intentieovereenkomst (de organisatie wordt daar ook op ingericht).
- Meerdere pilots worden gecombineerd. Ook rekening houden met een terugval scenario.
- Aanjager/blijvende trekker intentieovereenkomst.

Dekking: kostenneutraal

	Ambitie	Dekking
E3-5	Verschillende proeven Living Lab	DEI+
C1	Hergebruik materiaal wegdelen/kunstwerken	
C3	Circulair kunstwerk Afwateringskanaal	DEI+
C5	Circulair kunstwerk Hoofdweg	LIFE

Dekking: uit project (OTB)

	Ambitie	Meerkosten	Dekking
C6	Living Lab	<input type="text"/>	Project
Bio 1	Ecologische passage Afwateringskanaal		Project
Bio 6	Ecoduiker Ringmaar		Project
Bio 8	Natuurvriendelijke oevers		Project, LIFE
S2	Leefbaarheidsmaatregel Korengarst		Project
	Totaal	<input type="text"/>	

Ambities met een € vraag

	Ambitie	Meerkosten min	Meerkosten max	Dekking	Indien geen externe dekking
E1	Duurzamer inkopen 2.0			Project, I&W strategie, Koploperproject, LIFE	Project
E2	Zonnepanelen overhoeken			Project, NPG	Project
C2a	Circulair wegmeubilair klein			Project, Klimaatvelop of Urgendageld	Project
C2b	Circulair wegmeubilair groot			Project, Klimaatvelop	Project
C4	Circulair kunstwerk Laskwerderweg			Project, SBIR, Landelijke taken, LIFE	Project
C7	Toepassing Eems-Dollardslib			Project, Klimaatvelop, LIFE, DEI+	Project
Bio 2	Bloem-/kruidenrijke bermen			Project	Project
Bio 3	Twee dassentunnels			Provincie	Project
Bio 4	Voedselbos Tjuchem			Project, gebiedsprogramma NPG, BUNK, extra compensatiebehoefte/geld provincie, LEADER	Project
Bio 5	Reeënpassage Tivoli			Project, gebiedsprogramma NPG, LIFE	Project
S 1	Betrekken lokale partijen			Project, gebiedsprogramma NPG	Project
S 3	Fietsroute T-A			Project, gebiedsprogramma NPG	Project
S 4	Fiets-/wanderverbinding Afwateringskanaal			Project, gebiedsprogramma NPG	Project
S 5	Leefbaarheidsmaatregel Noordbroek			Project, gebiedsprogramma NPG	Project
S 6	Leefbaarheidsmaatregel Tjuchem			Project, gebiedsprogramma NPG	Project
S 7	Leefbaarheidsmaatregel Siddeburen			Project, gebiedsprogramma NPG	Project
	Totaal				

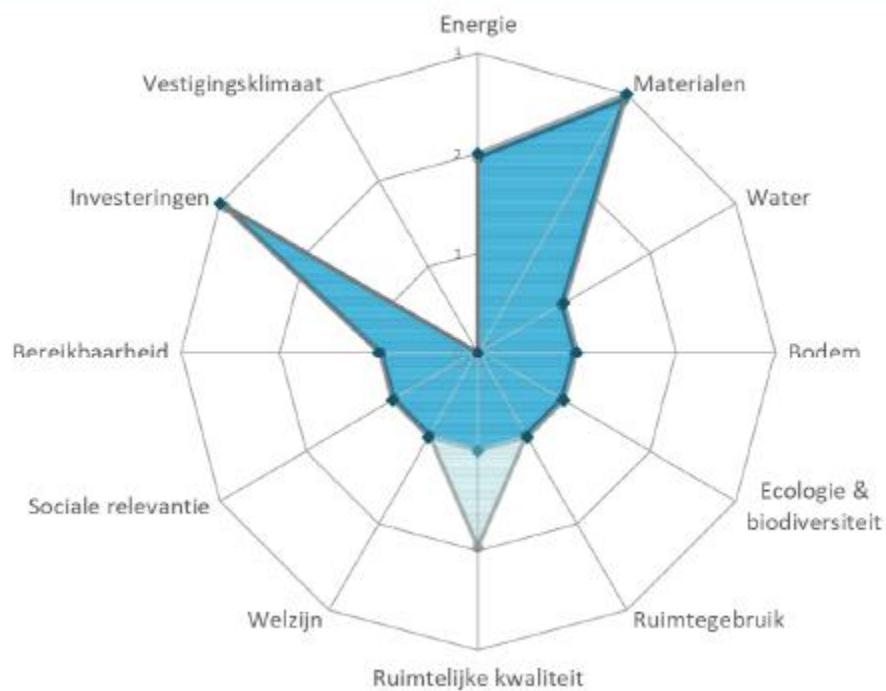

Verkenning Friese Bruggen

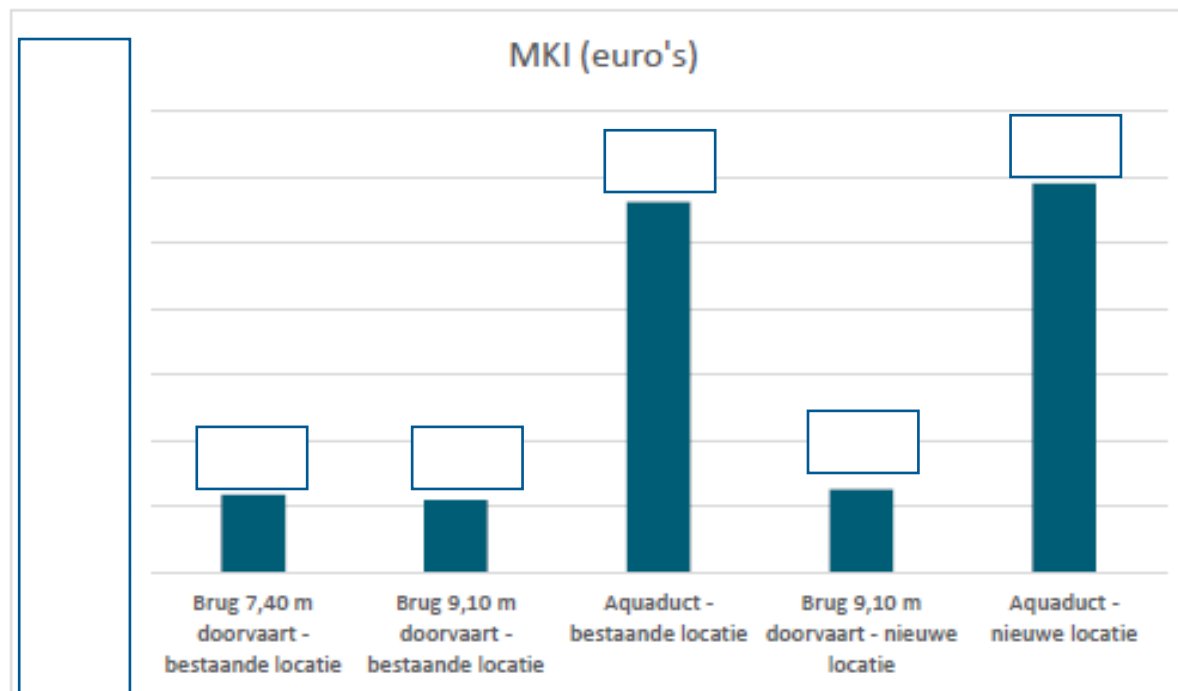
- Duurzaamheid in opdracht DGLM
 - *'Bepaal CO2 per alternatief*
 - *Verken mogelijkheden energieopwekking door derden*
 - *Beperk primaire grondstoffen en stimuleer hergebruik grondstoffen'*
- Vooral als vergelijking/effecten tussen alternatieven
- Omgevingswijzer en ambitieweb ingevuld
- Personele aansluiting bij landelijke netwerken
- Werkgroep Duurzaamheid

Enkele resultaten

Afbeelding 4.12 MKI Oude Schouw

Heb bij duurzaamheid aandacht voor

- Personele inzet
- Subsidiemogelijkheden/subsidiescan
- Innovatiekracht als realisatie pas over vier/vijf jaar
- Teamspirit
- (samenwerkings)Partners

En meegenomen is

- Doorzettingskracht
- Soms naïef zijn
- Niet bang zijn voor onzekerheid
- Niet bang zijn voor toets (Gate, KAD)
- Een dosis aan (gelukkig) toeval

Discussie

Een hoge ambitie duurzaamheid vraagt initiatief nemen, ondernemerszin, omgaan met onzekerheden

Projectmanagement en interne RWS aansturing vraagt zekerheden, aftikken van financiën voordat een volgende stap/fase mag worden gezet

- Vraag: hoe rijm je deze twee?